

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ พฤติกรรมสุขภาพของผู้ป่วยความดันโลหิตสูงที่ควบคุมความดันโลหิตได้และควบคุมความดันโลหิตไม่ได้ ในโรงพยาบาลแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่

ผู้เขียน นางสาวสุปราณี วงศ์ปาลี

ปริญญา พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (การพยาบาลผู้ใหญ่)

คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ศิริรัตน์ ปานอุทัย ประธานกรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พวงพยอม ปัญญา กรรมการ

บทคัดย่อ

พฤติกรรมสุขภาพที่ถูกต้องจะช่วยให้ผู้ป่วยความดันโลหิตสูงสามารถควบคุมความดันโลหิตได้ ในการศึกษาครั้งนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมสุขภาพของผู้ป่วยความดันโลหิตสูงที่ควบคุมความดันโลหิตได้และควบคุมความดันโลหิตไม่ได้ กลุ่มตัวอย่างอยู่ในวัยผู้ใหญ่ที่ได้รับการวินิจฉัยว่าเป็นโรคความดันโลหิตสูงที่มารับบริการที่คลินิกความดันโลหิตสูง โรงพยาบาลแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ ในระหว่างเดือนสิงหาคม จนถึง เดือนพฤศจิกายน 2549 เลือกกลุ่มตัวอย่างตามคุณสมบัติที่กำหนด โดยแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ควบคุมความดันโลหิตได้และกลุ่มที่ควบคุมความดันโลหิตไม่ได้ จำนวนกลุ่มละ 100 ราย เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลประกอบด้วยแบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล และแบบสอบถามการปฏิบัติด้านสุขภาพเพื่อควบคุมโรคความดันโลหิตสูงของอรพินท์ ภายโรจน์ (2542) ที่ได้ผ่านการทดสอบความสอดคล้องภายในได้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สันเท่ากับ 0.87 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา และสถิติเปรียบเทียบที่สองกลุ่มที่เป็นอิสระจากกัน (independent t-test)

ผลการศึกษาพบว่า

1. กลุ่มตัวอย่างที่ควบคุมความดันโลหิตได้มีพฤติกรรมสุขภาพโดยรวมอยู่ในระดับเหมาะสมมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าพฤติกรรมสุขภาพด้านการรับประทานยาและการมาตรวจตามนัดอยู่ในระดับเหมาะสมมากที่สุด พฤติกรรมสุขภาพด้านการควบคุมอาหารและการควบคุมปัจจัยเสี่ยงอยู่ในระดับเหมาะสมมาก พฤติกรรมด้านการจัดการกับความเครียดอยู่ในระดับเหมาะสมปานกลาง และพฤติกรรมสุขภาพด้านการออกกำลังกายอยู่ในระดับเหมาะสมน้อย

2. กลุ่มตัวอย่างที่ควบคุมความดันโลหิตไม่ได้ มีพฤติกรรมสุขภาพโดยรวมอยู่ในระดับเหมาะสมมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าพฤติกรรมสุขภาพด้านการรับประทานยาและการมาตรวจตามนัดอยู่ในระดับเหมาะสมมากที่สุด พฤติกรรมสุขภาพด้านการควบคุมปัจจัยเสี่ยงอยู่ในระดับเหมาะสมมาก พฤติกรรมด้านการควบคุมอาหารและการจัดการกับความเครียดอยู่ในระดับเหมาะสมปานกลาง และพฤติกรรมสุขภาพด้านการออกกำลังกายอยู่ในระดับเหมาะสมน้อย

3. พฤติกรรมสุขภาพของผู้ป่วยความดันโลหิตสูงที่ควบคุมความดันโลหิตได้และควบคุมความดันโลหิตไม่ได้ทั้ง โดยรวมและรายด้านมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .001

ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาครั้งนี้ใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับบุคลากรทางด้านสุขภาพเพื่อประกอบการกำหนดแนวทางในการส่งเสริมให้ผู้ที่มีความดันโลหิตสูงมีพฤติกรรมสุขภาพที่เหมาะสม

Independent Study Title Health Behaviors Among Controlled and Uncontrolled Hypertensive Patients at Maetang Hospital, Chiang Mai Province

Author Miss Supranee Wongpalee

Degree Master of Nursing Science (Adult Nursing)

Independent Study Advisory Committee

Assistant Professor Dr. Sirirat Panuthai Chairperson

Assistant Professor Dr. Paungpayom Panya Member

ABSTRACT

The appropriate health behaviors can help persons with hypertension control blood pressure. This study aimed at examining health behaviors among controlled and uncontrolled hypertensive patients. The subjects were adults with hypertension attending the hypertensive clinic at Maetang hospital, Chiang Mai province during August to November 2006. A total of 100 persons for each group were selected based on specific criteria. The study instruments consisted of the demographic data recording form and the health practice questionnaire of Orapin Kairoj (1999). Internal consistency reliability was confirmed by Pearson product moment correlation coefficient and overall reliability was 0.87. The data were analyzed using descriptive statistics and independent t-test.

The results revealed that:

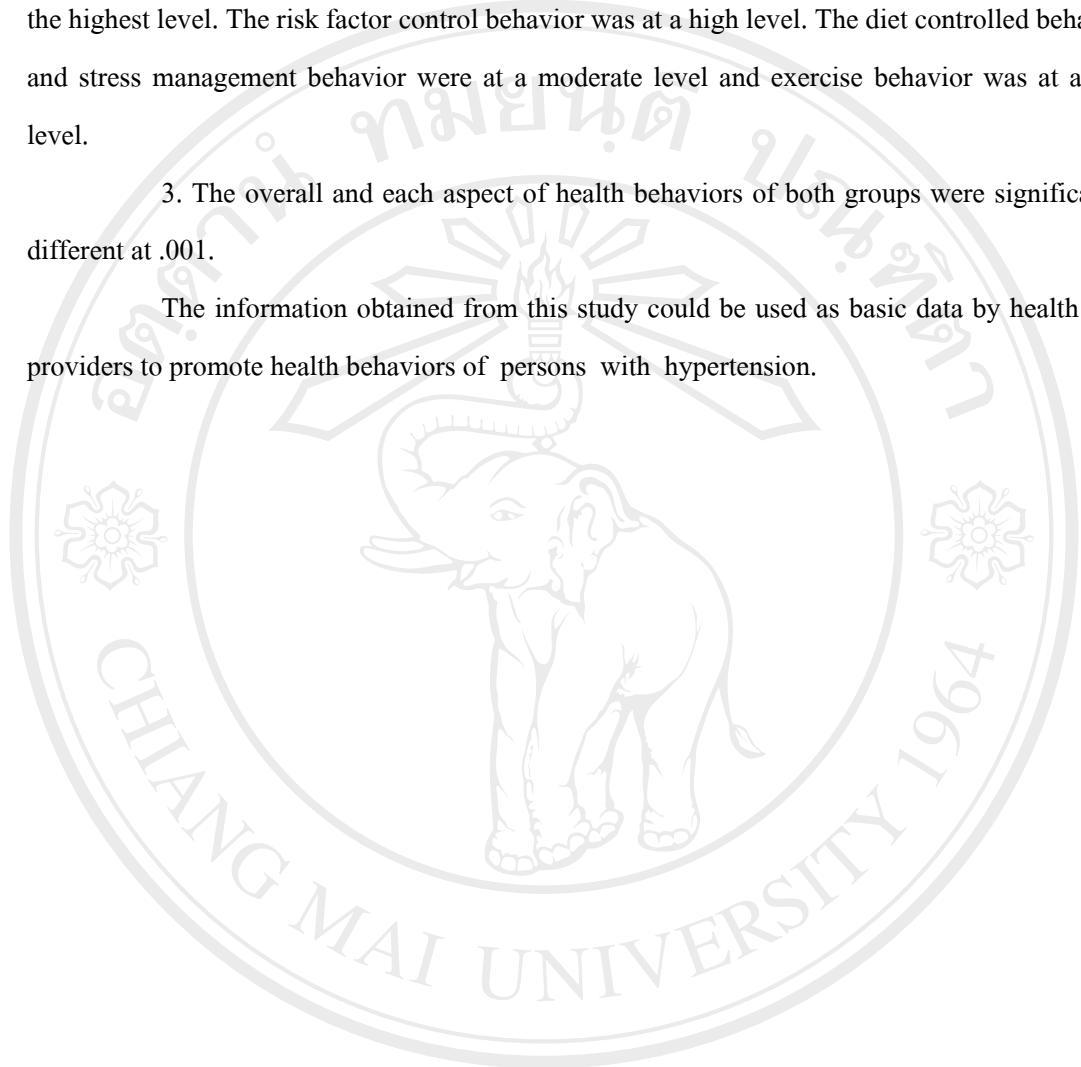
1. The controlled hypertensive subjects had a high level of overall health behaviors.

Considering each aspect of health behaviors, drug use behavior and follow up behavior were at the highest level. The diet controlled behavior and risk factor control behavior were at a high level. The stress management behavior was at a moderate level and exercise behavior was at a low level.

2. The uncontrolled hypertensive subjects had a high level of overall health behaviors. Considering each aspect of health behaviors, drug use behavior and follow up behavior were at the highest level. The risk factor control behavior was at a high level. The diet controlled behavior and stress management behavior were at a moderate level and exercise behavior was at a low level.

3. The overall and each aspect of health behaviors of both groups were significantly different at .001.

The information obtained from this study could be used as basic data by health care providers to promote health behaviors of persons with hypertension.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved